

haven en het beschikbaar stellen van de foto. Justin Jansen wordt bedankt voor aanvullende informatie over enkele waarnemingen.

Literatuur

- van den Berg, A.B. 1992. *Recent WP reports. Dutch Birding* 14: 230-233.
- van den Berg, A.B. & M. Haas 2010. *WP reports. Dutch Birding* 32: 404-422.
- Boekema, E.J., P. Glas & J.B. Hulscher 1983. *De vogels van de provincie Groningen. Groningen.*
- van Dijken, K. 1997. *Herkenning van Witkopstaartmees in Nederland. Taxon* 1:10-14.
- van Dongen, R.M., H. Gebuis & P.W.W. de Rouw 1992. *Recente meldingen. Dutch Birding* 14: 234-238.
- Glutz von Blotzheim, U.N. & K.M. Bauer 1993. *Handbuch der Vögel Mitteleuropas* 13/1. Wiesbaden.
- Hustings, F., A. Boele & G. Troost 2010. *Najaar 2010 vol trektelverrassingen. SOVON-Nieuws* 23 (4):18-19.
- Jansen, J.J.F.J. & W. Nap 2008. *Identification of White-headed Longtailed Bushtit and occurrence in the Netherlands. Dutch Birding* 30: 293-308.
- Slaterus, R. & V. van der Spek 2011. *Recente meldingen. Dutch Birding* 33: 61-71.
- Websites: www.lauwersmeer.com, www.avifaunagroningen.nl, trektellen.nl en waarneming.nl.

Vliegen op de automatische piloot: Houtduif en Spreeuw

Johan & Marry van Klinken

De februaristorm van 2011 velde de dikke zijtak van de fraaie gevorkte berk. Die zijtak was al wekenlang de vaste landingsplek voor een paartje Houtduiven. Ze vlogen er steeds rechtstreeks naar toe om, na even rondgekeken te hebben, in onze tuin op de voerplaats te gaan foerageren. Maar nu: ... weg vaste landingsplaats. Maar met een kennelijk automatisme komen ze weer aanvliegen, zien niets, willen gaan zitten, maar zakken naar beneden, vleugelklappend van verbijstering.

Met een antropomorfisme en een bekend verhaal: iemand wil in zijn of haar vertrouwde omgeving zonder te kijken gaan zitten op de vertrouwde stoel. Maar, oh schrik, iemand anders had de stoel even verzet. Het paartje Houtduiven was ook nog hardleers. Ze hebben zich nog meerdere

wkeren dezelfde schrik op de hals gehaald door weer lijnrecht naar exact dezelfde plaats van de oude berkentak te vliegen. Een opvallend schouwspel van frustratie, gezien vanuit onze huiskamer.

We herinneren ons hetzelfde van een vorige strenge winter met sneeuw en ijsbedekking. Toen was het een klein groepje van naar ons idee verkleumde Spreeuwen dat nog probeerde te overwinteren, misschien een stuk of vier. Ze kwamen ook van ergens uit de buurt regelmatig rechtstreeks aangevlogen om te foerageren op een plat voederplateautje. Toen dat plateautje op een dag twee meter verplaatst was, zagen ze kennelijk niets van die verandering. Ze wilden zonder te kijken landen op de vertrouwde plek, maar zakten wild fladderend in een 'gat', in het niets. Ook zij waren hardleers

Berk voor de storm, met de favoriete landings-tak nog net te zien onder de bovenrand van de foto, horizontaal naar rechts

(verkleumd?). Het beeld herhaalde zich nog een paar dagen, totdat ze het eindelijk geleerd hadden.

Vogelpsychiaters: kunnen Spreeuwen en Houtduiven op een 'automatische piloot blind vliegen'?

Er zullen wel meer van dergelijke waarnemingen zijn. We informeerden bij enkele Avifaunisten-vogelaars, maar die hadden het verschijnsel nooit bewust opgemerkt. Misschien is er enig parallel verband met sommige soorten die bij het aanvliegen naar hun nest ook helemaal confuus zijn als dat nest twee meter verschoven is. En ze het niet terug kunnen vinden. Dat was overigens niet het geval met een koolmezenpaar en met pas uitgevlogen Pimpelmezen. We meenden dat de nestkast van de Koolmees

Berk na de storm

verlaten was en legden het een paar meter verder op de grasmat om het schoon te maken. Prompt ging het mezenpaar er weer op af en vlogen er geagiteerd in en uit. Het verhaal van de Pimpelmezen is iets anders. De jongen waren uitgevlogen en de muurkast kon drie meter verder tijdelijk opgehangen worden om plaats te maken voor schilderwerk. Maar de jonkies kwamen de volgende dag terug en wisten het oude kastje aan een ander veel lager muurtje wel degelijk terug te vinden. Ze hebben het nog even van binnen geïnspecteerd voordat ze de plaats definitief verlieten. Maar deze 'nestvoorbeelden' wijzen toch niet zo direct op een automatische piloot.

Commentaar is welkom.